

ประสิทธิผลการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา

วรกมน เกษรบัว¹

สุชาติ ศรียารัตน์²

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง ประสิทธิผลการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค การจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ประสิทธิผลการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย การเสนอ โครงการขอรับการสนับสนุน การพิจารณาอนุมัติโครงการ การโอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี การชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และการติดตามผลและรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ปัญหาและอุปสรรคการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา การกำหนดให้สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี การยื่นขอรับการสนับสนุนเงิน ประเภทเงินทุนหมุนเวียน มีหลักเกณฑ์ในการขอรับการสนับสนุนเงินที่ ให้สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีรวมกลุ่มกัน จำนวน 5 คนขึ้นไป เป็นกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้กู้ยืมเพื่อนำไปประกอบอาชีพตามที่ระบุไว้ในโครงการแต่ในการยื่นขอรับการสนับสนุนเงิน ประเภทเงินทุนหมุนเวียนต้องมีการเขียน

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

โครงการตามแบบเสนอโครงการที่มีรายละเอียดที่จำเป็นต้องกรอกข้อมูลจำนวนมาก เช่น รายละเอียดผู้ขอู้ทั้ง 5 คน หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของโครงการ รายละเอียดแผนงานต่าง ๆ แผนการเบิกเงินกู้ รายการวัสดุ อุปกรณ์ แผนการชำระคืนเงิน แหล่งวัตถุดิบในการนำมาดำเนินโครงการ สถานที่จำหน่ายหรือให้บริการ ซึ่งล้วนเป็นรายละเอียดที่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่เคยเขียนมาก่อน และในบางหัวข้อของรายละเอียดสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่รู้ว่าหัวข้อนั้น ๆ หมายถึงอะไร เช่น แผนการดำเนินงาน แผนการเบิกเงินกู้ และแผนการชำระคืนเงินต้องเขียนในรูปแบบหรือลักษณะของการกำหนดแผนของการทำงานโครงการ และการเบิกเงินจากในบัญชีออกมาใช้จ่ายเพื่อซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ และความหลากหลายของคณะทำงานในการตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดโครงการและความครบถ้วนของเอกสาร ตั้งแต่คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/เทศบาล เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ พิจารณากลั่นกรองโครงการของคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดฉะเชิงเทรา และการพิจารณาอนุมัติโครงการ โดยคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นขั้นตอนที่ใช้เวลานานและผ่านการตรวจสอบ กลั่นกรองหลายคณะทำงาน การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ยังไม่สามารถเข้าถึงหรือครอบคลุมสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้

แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค การจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการประชุมสร้างความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติงานและเป้าหมายในการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่ก่อนลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อให้ปัญหาได้รับการแก้ไขและสามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงในการให้บริการ พร้อมทั้งสามารถให้คำแนะนำแก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และควรจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/เทศบาลประชุมทุกเดือน เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการทำงานในทุกขั้นตอน และสามารถแนะนำให้สมาชิกสามารถเขียนโครงการที่ถูกต้อง โดยมีตัวอย่างเอกสารประกอบการเสนอพร้อมทั้งนำแนวทางการปฏิบัติของทางราชการ

มากำหนดเป็นหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ชัดเจน สำหรับกระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการ ควรลดขั้นตอนของกระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการให้มีความกระชับมากขึ้น หรือลดระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติโครงการให้มีความรวดเร็ว และมีการจัดทำข้อมูลประกอบในแต่ละประเภทโครงการ กระบวนการโอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรชี้แจงถึงขั้นตอนกระบวนการ โอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้กับกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ทราบและเข้าใจกระบวนการชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรขยายระยะเวลาในการกำหนดการชำระคืนเงินอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งระยะเวลาภายใน 2 ปี เป็นภายในระยะเวลา 4 ปี และควรปรับให้มีความคมชัดของบาร์โค้ด (Barcode) หรือควรพัฒนาการชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้รูปแบบอื่น ๆ ที่มีความทันสมัยมากขึ้น เช่น การใช้คิวอาร์โค้ด (QR code) กระบวนการติดตามหรือรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรให้เจ้าหน้าที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรเพิ่มอัตราค่าจ้างให้เพียงพอต่อการดำเนินงานในระดับพื้นที่ เพื่อลงพื้นที่ติดตามเยี่ยมเยียนบ่อยครั้งขึ้นและให้มีความครอบคลุมในทุกกลุ่ม

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันรัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ด้านคุณภาพชีวิต และด้านเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสตรี ประกอบด้วย (กรมการพัฒนาชุมชน, 2560, หน้า 8)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและความ

เท่าเทียมกันทางสังคม

นอกจากยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แล้ว แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างความเป็น

ธรรมชาติความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งเป็น 1 ใน 10 ยุทธศาสตร์ และแยกออก มากำหนดเป็น แผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยมียุทธศาสตร์ ดังนี้ (แผนยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. 2560 - 2564, 2560, หน้า 5 - 6)

1. ปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมในประเด็นความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ระหว่างหญิงชาย

2. เสริมพลังและเพิ่มอำนาจแก่สตรีไทยทุกกลุ่มและทุกระดับ

3. กำหนดมาตรการคุ้มครอง ป้องกันช่วยเหลือและเยียวยาสตรีด้วยโอกาส

4. สร้างความเข้มแข็งของกลไกและกระบวนการพัฒนาสตรี

รัฐบาลมีนโยบายจัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ภายใต้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ต่อมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีมติ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2557 ให้โอนย้ายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมาอยู่กรมการพัฒนาชุมชน และนายกรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2557 ให้กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการขอจัดตั้งกองทุนที่มีวัตถุประสงค์เดียวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พร้อมเสนอขอจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2558 ขึ้นในกรมการพัฒนาชุมชน โดยกรมฯ ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 100 ล้านบาท (หนึ่งร้อยล้านบาทถ้วน) และต่อมา คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559 ให้รวบรวมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เข้ากับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2559 ทำให้การบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย ในการสร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างหรือสวัสดิภาพ หรือสวัสดิการให้แก่สตรี 2) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี การเฝ้าระวังและดูแลปัญหาของสตรี ตลอดจนการช่วยเหลือเยียวยาสตรีที่ประสบปัญหาในทุกรูปแบบการณรงค์ให้สังคมเข้าใจปัญหาสตรีในทุกมิติ และการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรี 3) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริม สนับสนุนการจัด

กิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรี การสร้างภาวะผู้นำการพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสังคมให้แก่สตรีและองค์กรสตรี 4) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนโครงการอื่น ๆ ที่เป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสตรี

ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้สนับสนุนเงินแก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทเงินทุนหมุนเวียนเป็นเงินทุนสำหรับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนำไปประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในลักษณะเงินทุนกู้ยืม โดยมีการคิดดอกเบี้ยต่ำ และประเภทเงินอุดหนุนเป็นเงินทุนสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพและบทบาทของสตรีและองค์กรสตรี ตามวิสัยทัศน์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี “เป็นแหล่งทุนในการพัฒนาสตรีเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น”

การดำเนินงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดฉะเชิงเทรา (อกส.จ.ฉช.) เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีกลไกการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้แก่ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล จำนวน 93 ตำบล ซึ่งในการดำเนินงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนั้น จังหวัดฉะเชิงเทราได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนการดำเนินงาน และใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 รวมทั้งสิ้น 27,615,820 บาท แยกเป็นงบบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 3,615,820 บาท เงินทุนหมุนเวียน จำนวน 20,000,000 บาท เงินอุดหนุน จำนวน 4,000,000 บาท (แผนการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2562 หน้า 28) มีนักวิชาการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบในการดำเนินงานครอบคลุม 93 ตำบล จำนวนสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีรวมทั้งสิ้น 153,868 คน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีการใช้จ่ายงบบริหารจัดการกองทุน 27,615,820 บาท มีสมาชิกเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินประเภททุนหมุนเวียน(เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ) แก่สมาชิก

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีประเภทบุคคลธรรมดา และประเภทองค์กรสตรี จำนวน 26 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 5,009,453 บาท ประเภทเงินอุดหนุน (ทุนให้เปล่า) แก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ประเภทองค์กรสตรีเพื่อทำกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพสตรี ยังไม่มีการเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุน.(ระบบ SARA กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 30 มิถุนายน 2562)

พื้นที่อำเภอคลองเขื่อน เป็น 1 ใน 11 อำเภอของพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีการดำเนินงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีผ่านคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอคลองเขื่อน จำนวน 14 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/เทศบาล อำเภอคลองเขื่อน ในปี 2560 มีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี จำนวนสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี 4,100 คน มีสมาชิกเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงิน ประเภททุนหมุนเวียน (เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ) จำนวน 5 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 978,230 บาท (ระบบ.SARA กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 1 กรกฎาคม 2562) จากข้อมูลผลการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น การใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้จากการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 นั้น ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนด เนื่องจากมีการเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุน แต่ไม่ได้รับการอนุมัติ (วาระการประชุมคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด จังหวัดฉะเชิงเทรา, เดือนมิถุนายน 2562) ทำให้สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่สามารถรับประโยชน์ในการนำเงินทุนหมุนเวียนไปพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ และเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

ด้วยเหตุที่ประมวลมาทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา ในประเด็นกระบวนการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นอย่างไร ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการแต่ละกระบวนการในการจัดการ และแนวทางการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของกระบวนการแต่ละกระบวนการในการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค การจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ครอบคลุมประเด็น ดังนี้ เป็นการศึกษาประสิทธิผลการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา ปัญหาและอุปสรรคการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค การจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. ขอบเขตด้านประชากร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน (พัฒนาการอำเภอ) ที่รับผิดชอบการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา นักวิชาการพัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล และประธานกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่เสนอ โครงการขอรับการสนับสนุนเงิน ประเภทเงินทุนหมุนเวียน จำนวนทั้งสิ้น 8 คน
3. ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินการศึกษาระหว่างเดือนกันยายน 2562
4. ขอบเขตด้านพื้นที่ อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่ตัวอย่างในการศึกษาวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำผลการศึกษาไปปรับปรุงและพัฒนาการกระบวนการจัดการของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
2. นำผลการศึกษาไปจัดทำกิจกรรม/โครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี แก่ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนและคณะทำงานขับเคลื่อนในทุกระดับ
3. โครงการที่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีขอรับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้รับการอนุมัติมากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์กับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในการนำไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ต่อไป

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1 รูปแบบการวิจัย

ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) ในรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการสังเกตการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาประสิทธิภาพการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อนจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา และเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค การจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. ประชากรที่ใช้ศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวนทั้งสิ้น 8 คน ประกอบด้วย ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน (พัฒนาการอำเภอ) ที่รับผิดชอบการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา นักวิชาการพัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล และประธานกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่เสนอโครงการขอรับการสนับสนุนเงิน ประเภทเงินทุนหมุนเวียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือในการการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้การศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร และ ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้อง จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์ ในรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นแบบสัมภาษณ์ลักษณะเปิด (Open-ended question) เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ได้มีโอกาสได้ แสดงความคิดเห็น ได้อย่างเสรี และควบคู่ไปกับการทำบันทึกภาคสนาม เพื่อสรุป ประเด็นที่ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่หลากหลายได้ข้อค้นพบที่แตกต่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนแรก การศึกษาข้อมูล ได้แก่ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลพื้นที่อำเภอคลองเขื่อน เช่น ข้อมูลสภาพแวดล้อม ข้อมูลพื้นที่ จำนวนประชากร และศึกษาจากเอกสารรวมถึงเอกสารรายงานที่กรมการพัฒนาชุมชน กองทุนพัฒนา บทบาทสตรีจัดทำ

ขั้นตอนที่สอง สร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวอย่าง โดยการพูดคุย แนะนำ ตัว สร้างความคุ้นเคย เพื่ออธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ แท้จริงมากที่สุด

ขั้นตอนที่สาม สัมภาษณ์ผู้ให้สำคัญตามประเด็นที่ได้ร่างไว้

ขั้นตอนที่สี่ ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนในการสรุปผลการ สัมภาษณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) การวิเคราะห์จะ วิเคราะห์เนื้อหา (Content) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ร่วมกับการสังเกตการณ์ และการ สนทนากลุ่ม รวมทั้งข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ทั้งจากเอกสารทางราชการ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง และข้อมูลด้านบริบทสภาพแวดล้อม หลังจากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมมา ตรวจสอบ วิเคราะห์ สรุป และเรียบเรียงอย่างเป็นระบบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วเสนอเป็นผลการศึกษาต่อไป

ผลการวิจัย

ประสิทธิผลการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นการศึกษากระบวนการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ปัญหาและอุปสรรคจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ผลการศึกษารูปผลได้ดังนี้

1. กระบวนการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย การเสนอโครงการขอรับการสนับสนุน การพิจารณาอนุมัติโครงการ การโอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี การชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และการติดตามผลและรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

2. ปัญหาและอุปสรรคการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา การกำหนดให้สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีหลักเกณฑ์ในการขอรับการสนับสนุนเงินที่ให้สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีรวมกลุ่มกัน จำนวน 5 คนขึ้นไป ซึ่งการรวมกลุ่มของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นการรวมกลุ่มไม่เป็นทางการหรือมีการจดทะเบียนกลุ่ม หากมีการบริหารจัดการกลุ่มที่ไม่เข้มแข็งหรือขาดประสิทธิภาพอาจทำให้กลุ่มไม่สามารถดำเนินโครงการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถหรือศักยภาพในการชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้

กระบวนการเสนอโครงการเริ่มตั้งแต่การเขียนโครงการตามแบบเสนอโครงการที่มีรายละเอียดที่จำเป็นต้องกรอกข้อมูลจำนวนมาก ซึ่งสมาชิกไม่มีความเข้าใจในรายละเอียดตามแบบ

กระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการต้องผ่านหลายคณะใช้เวลานานเกินไป และทำให้ไม่สามารถนำเงินไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อประกอบอาชีพได้ตามช่วงฤดูกาลเพาะปลูก ทำให้สมาชิกไม่ต้องการกู้เงิน เพราะใช้เวลานานเกินไป

กระบวนการโอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีความล่าช้า ทำให้กลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้รับเงินไปดำเนินโครงการได้ช้า และส่งผลกระทบต่อกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีโดยตรง

กระบวนการชำระคืนเงินภายในระยะเวลา 2 ปี อย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง เป็นระยะเวลาในการชำระคืนเงินที่เร็วเกินไป กลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี บางกลุ่มไม่สามารถชำระได้ตามที่ระยะเวลาที่กำหนดไว้ และแบบฟอร์มการชำระเงิน (Bill Payment) ความไม่คมชัดของบาร์โค้ดทำให้มีปัญหาในการชำระเงินกับธนาคารไม่สามารถโอนเงินเพื่อชำระหนี้เข้าบัญชีที่ระบุไว้ได้

กระบวนการติดตามหรือรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรียังไม่ครอบคลุมและยังไม่มีอย่างต่อเนื่องเพราะขาดแคลนเจ้าหน้าที่ รวมทั้งกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่เข้าใจคิดว่ามาทวงหนี้

3. แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา ควรมีการประชุมสร้างความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติงานและเป้าหมายในการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่ก่อนลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อให้ปัญหาได้รับการแก้ไขและสามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงในการให้บริการ พร้อมทั้งสามารถให้คำแนะนำแก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และควรจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/เทศบาลประชุมทุกเดือน เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการทำงานทุกขั้นตอน และสามารถแนะนำให้สมาชิกสามารถเขียนโครงการที่ถูกต้อง โดยมีตัวอย่างเอกสารประกอบการเสนอพร้อมทั้งนำแนวทางการปฏิบัติงานของทางราชการมากำหนดเป็นหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ชัดเจน

กระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการ ควรลดขั้นตอนของกระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการให้มีความกระชับมากขึ้น หรือลดระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติโครงการให้มีความรวดเร็ว และมีการจัดทำข้อมูลประกอบในแต่ละประเภทโครงการ

กระบวนการโอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ควรชี้แจงถึงขั้นตอนกระบวนการโอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้กับกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ทราบและเข้าใจ

กระบวนการชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรขยายระยะเวลาในการกำหนดการชำระคืนเงินอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งระยะเวลาภายใน 2 ปี เป็นภายในระยะเวลา 4 ปี ควรปรับให้มีความคมชัดของบาร์โค้ด (Barcode) หรือควรพัฒนาการชำระคืน

เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้รูปแบบอื่น ๆ ที่มีความทันสมัยมากขึ้น เช่น การใช้คิวอาร์โค้ด (QR code)

กระบวนการติดตามหรือรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรให้เจ้าหน้าที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรเพิ่มอัตราค่าจ้างให้เพียงพอต่อการดำเนินงานในระดับพื้นที่ เพื่อลงพื้นที่ติดตามเยี่ยมเยียนบ่อยครั้งขึ้นและให้มีความครอบคลุมในทุกกลุ่ม

การอภิปรายผล

ผลการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา กระบวนการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจากการศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน พบว่า

กระบวนการเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงิน ประเภทเงินทุนหมุนเวียนของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการกำหนดกระบวนการในการขอรับการสนับสนุนเงิน ประเภทเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 5 กระบวนการ ประกอบด้วย การเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนการพิจารณาอนุมัติโครงการ การโอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี การชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และการติดตามหรือการรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งในแต่ละกระบวนการล้วนมีหลายขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดมาก ทำให้ดูยุ่งยากซับซ้อน ไม่สามารถสนองต่อความต้องการของประชาชน และยากแก่การเข้าถึงแหล่งทุนด้วยเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และกระบวนการ สำหรับกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงไม่คุ้นชินและไม่สามารถทำความเข้าใจได้ระยะเวลาอันสั้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการให้บริการ หลักการให้บริการของเทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ ได้อธิบายความหมายของการให้บริการสาธารณะไว้ว่า การที่บุคคลกลุ่มคน หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะ ซึ่งอาจจะเป็นของรัฐหรือเอกชนที่มีหน้าที่ ในการส่งต่อการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชน โดยส่วนรวมและได้จำแนกองค์ประกอบของการให้บริการ เป็น 6 ส่วน คือ 1) สถานที่และบุคคลที่ให้บริการ 2) ปัจจัยที่นำเข้าหรือทรัพยากร 3) กระบวนการและกิจกรรม 4) ผลผลิตหรือตัวบริการ 5)

ช่องทางการให้บริการ 6) ผลกระทบที่มีต่อผู้รับบริการ (เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์, 2536, หน้า 10) และสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการให้บริการประชาชนภาครัฐ ปรัชญา เวสารัชช์ (2521, หน้า 61-76) ได้กล่าวว่าการให้บริการของรัฐนั้นจะต้องคำนึงถึงการให้บริการที่เป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิกสังคม ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่วัดได้ยาก หรือ ให้คำจัดความยาก องค์กรประกอบที่จะให้เกิดความพึงพอใจ คือ ให้บริการที่เท่าเทียมกันแก่สมาชิกสังคม ให้บริการในเวลาที่เหมาะสม เช่น บริการดับเพลิง บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม ให้บริการโดยคำนึงถึงปริมาณความมากน้อย คือ ให้บริการไม่มากหรือน้อยเกินไป ให้บริการโดยมีการปรับปรุงให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และการให้บริการโดยมีความรับผิดชอบต่อประชาชน เป็นค่านิยมพื้นฐานสำหรับการบริหารราชการในสังคมประชาธิปไตยจะต้องทำหน้าที่ภายใต้การชี้นำทางการเมืองจากตัวแทนของประชาชน และต้องสามารถให้บริการที่มีลักษณะสนองตอบต่อมติมหาชนต้องมีความยืดหยุ่นที่จะปรับเปลี่ยนลักษณะงาน หรือการให้บริการที่สามารถสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงได้มากที่สุด

ปัญหาและอุปสรรคการจัดการของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทราพบว่า

1. การเสนอโครงการขอรับการสนับสนุน

การกำหนดให้สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีหลักเกณฑ์ในการขอรับการสนับสนุนเงินที่ให้สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีรวมกลุ่มกัน จำนวน 5 คนขึ้นไป ซึ่งการรวมกลุ่มของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นการรวมกลุ่มไม่เป็นการหรือมีการจดทะเบียนกลุ่ม หากมีการบริหารจัดการกลุ่มที่ไม่เข้มแข็งหรือขาดประสิทธิภาพอาจทำให้กลุ่มไม่สามารถดำเนินโครงการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและอาจส่งผลต่อความสามารถหรือศักยภาพในการชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ กระบวนการเสนอโครงการเริ่มตั้งแต่การเขียนโครงการตามแบบเสนอโครงการที่มีรายละเอียดที่จำเป็นต้องกรอกข้อมูลจำนวนมาก ซึ่งสมาชิกไม่มีความเข้าใจในรายละเอียดตามแบบ กระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการต้องผ่านหลายคณะใช้เวลานานเกินไป และทำให้ไม่สามารถนำเงินไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อประกอบอาชีพได้ตามช่วงฤดูกาล

เพาะปลูกทำให้สมาชิกไม่ต้องการกู้เงิน เพราะใช้เวลานาน กระบวนการโอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีความล่าช้า ทำให้กลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้รับเงินไปดำเนินโครงการได้ช้า และส่งผลกระทบต่อกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีโดยตรง กระบวนการชำระคืนเงินภายในระยะเวลา 2 ปี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เป็นระยะเวลาในการชำระคืนเงินที่เร็วเกินไป กลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบางกลุ่มไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามที่ระยะเวลาที่กำหนดไว้ และแบบฟอร์มการชำระเงิน (Bill Payment) ความไม่คมชัดของบาร์โค้ดทำให้มีปัญหาในการชำระเงินกับธนาคาร ไม่สามารถโอนเงินเพื่อชำระหนี้เข้าบัญชีที่ระบุไว้ได้ กระบวนการติดตามหรือรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรียังไม่ครอบคลุมและยังไม่มีคำตอบเนื่องเพราะขาดแคลนเจ้าหน้าที่ รวมทั้งกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่เข้าใจคิดว่ามาทวงหนี้ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการ

2. การพิจารณาอนุมัติโครงการ

กระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการ ประเภทเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีต้องผ่านหลายคณะใช้เวลานานเกินไป และทำให้ไม่สามารถนำเงินไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อประกอบอาชีพได้ตามช่วงฤดูกาลเพาะปลูก ทำให้สมาชิกไม่ต้องการกู้เงินเพราะใช้เวลานานเกินไป

3. การโอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

กระบวนการโอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีความล่าช้า ทำให้กลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้รับเงินไปดำเนินโครงการได้ช้า และส่งผลกระทบต่อกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีโดยตรง ซึ่งสอดคล้องแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการและให้บริการประชาชนภาครัฐ อมร รักษาสัตย์ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของผู้รับบริการว่าเป็นมาตรฐานอีกอย่างหนึ่งที่ใช้วัดประสิทธิภาพของการให้บริการได้ เพราะการจัดบริการของรัฐนั้นมิใช่สักแต่จะทำให้เสร็จ ๆ ไปแต่หมายถึงการให้บริการอย่างดีเป็นที่พึงพอใจของประชาชน (อมร รักษาสัตย์, 2546, หน้า 54)

4. การชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

กระบวนการชำระคืนเงินภายในระยะเวลา 2 ปี อย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง เป็นระยะเวลาในการชำระคืนเงินที่เร็วเกินไป กลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี บางกลุ่มไม่สามารถชำระได้ตามที่ระยะเวลาที่กำหนดไว้ และแบบฟอร์มการชำระเงิน (Bill Payment) ความไม่คมชัดของบาร์โค้ดทำให้มีปัญหาในการชำระเงินกับธนาคาร ไม่สามารถโอนเงินเพื่อชำระหนี้เข้าบัญชีที่ระบุไว้ได้

5. การติดตามหรือรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

กระบวนการติดตามหรือรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ยังไม่ครอบคลุมและยังไม่มีความต่อเนื่องเพราะขาดแคลนเจ้าหน้าที่ รวมทั้งกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่เข้าใจคิดว่ามาทวงหนี้

แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดการทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า

มีการจัดประชุมสร้างความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานและเป้าหมายในการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่ วางแผนการดำเนินงานก่อนลงพื้นที่ เพื่อติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และนำปัญหาเสนอต่อที่ประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยมีที่ผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักและสามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงในการให้บริการ พร้อมทั้งสามารถให้คำแนะนำแก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และกำหนดจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/เทศบาลเป็นประจำทุกเดือน เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการทำงานทุกขั้นตอน และสามารถแนะนำให้สมาชิกสามารถเขียนโครงการที่ถูกต้อง โดยมีตัวอย่างเอกสารประกอบการเสนอพร้อมทั้งนำแนวทางการปฏิบัติงานของทางราชการมากำหนดเป็นหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของ ศุภชัย ยาวะประภาส ได้อธิบายความหมายของประสิทธิผลว่า ประสิทธิผลเป็นความสามารถใน การบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของนโยบาย การพิจารณาทางเลือกโดยใช้ประสิทธิผลเป็น เกณฑ์ ทำได้โดยการวิเคราะห์ทางเลือกนั้นว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์มากหรือน้อยเพียงใด (ศุภชัย ยาวะประภาส, 2540, หน้า

79) สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในการทำงานก็คือ ความสามารถในการใช้ ทรัพยากรต่าง ๆ คือวัตถุดิบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือผลที่ตั้งไว้ ประสิทธิภาพในการทำงาน เป็น คุณเณฑ์นำไปสู่ผลกำไร เพราะเป็นการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ความสำเร็จของงานอย่างมี ประสิทธิภาพนี้ อาจเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่ประหยัดหรือไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ เพราะประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการที่จะทำงานให้ได้ผลสูงสุด ส่วนประสิทธิภาพเป็น เรื่องของการเปรียบเทียบระหว่างผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงกับผลงานที่คาดหวัง ใว้ตนเอง

กระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการ ควรลดขั้นตอนของกระบวนการพิจารณา อนุมัติโครงการให้มีความกระชับมากขึ้น หรือลดระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติ โครงการให้มีความรวดเร็ว และมีการจัดทำข้อมูลประกอบในแต่ละประเภทโครงการ

กระบวนการ โอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรชี้แจงถึงขั้นตอน กระบวนการ โอนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้กับกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนา บทบาทสตรีได้ทราบและเข้าใจ

กระบวนการชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรขยายระยะเวลาในการ กำหนดการชำระคืนเงินอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งระยะเวลาภายใน 2 ปี เป็นภายในระยะเวลา 4 ปี ควรปรับให้มีความคมชัดของบาร์โค้ด (Barcode) หรือควรพัฒนาการชำระคืน เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้รูปแบบอื่น ๆ ที่มีความทันสมัยมากขึ้น เช่น การใช้คิว อาร์โค้ด (QR code)

กระบวนการติดตามหรือรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ควรให้เจ้าหน้าที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานกองทุน พัฒนาบทบาทสตรีควรเพิ่มอัตราค่าจ้างให้เพียงพอต่อการดำเนินงานในระดับพื้นที่ เพื่อ ลงพื้นที่ติดตามเยี่ยมเยียนบ่อยครั้งขึ้นและให้มีความครอบคลุมในทุกกลุ่ม

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นกันเอง แต่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการ ให้บริการสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่มาติดต่อประสานงาน การขอรับข้อมูล

เพิ่มเติมในการขอรับการสนับสนุนเงิน ประเภทเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรี

2. เจ้าหน้าที่ควรลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรีของเจ้าหน้าที่ เพื่อความครอบคลุมและทั่วถึงในการให้บริการและให้
คำแนะนำแก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างต่อเนื่อง

3. ควรลดกระบวนการหรือขั้นตอนในแต่ละกระบวนการ เพื่อความรวดเร็ว
สำหรับกลุ่มอาชีพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในการนำเงินไปประกอบอาชีพและ
การชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

4. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
ผ่านสื่อโทรทัศน์ยังไม่เป็นที่รู้จักและในช่วงเวลาการออกอากาศเป็นช่วงเวลาที่สมาชิก
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่สามารถติดตามรับชมได้ เนื่องจากต้องประกอบอาชีพ

5. การชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้
ระยะเวลาในการชำระคืนเงินควรเป็น 2 ปี/ครั้ง และควรขยายเวลาเป็น 4 ปี หรือขยาย
ระยะเวลาในการชำระคืนเงินจาก 2 ปี เป็น 4 ปี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคกระบวนการบริหารจัดการ
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภออื่น ๆ ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อเป็นข้อมูลในการ
ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2560) แผนปฏิบัติการราชการกรมการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ:
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- กุลชน ธนาพงศธร. (2528) การบริหารงานบุคคล. (พิมพ์ครั้งที่ 2) นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (2560) แนวทางการดำเนินงาน
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
กรมการพัฒนาชุมชน.

คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (2560) แผนยุทธศาสตร์กองทุน
พัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. 2560 – 2564. การประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวน
ยุทธศาสตร์ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ปี 2561. สำนักงานกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน.

คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (2562) แผนการดำเนินงานและการ
ใช้จ่ายงบประมาณกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาท
สตรี กรมการพัฒนาชุมชน.

โฆษิต ไชยประสิทธิ์. (2558) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขา
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2536) การให้บริการแบบครบวงจรแนวทางการให้บริการเชิงรุกของ
กรมการปกครอง.

ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2542) ทฤษฎีองค์การ. (พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ: บริษัท ไทยวัฒนา
พานิช จำกัด.

เทพศักดิ์ บุญรัตน์พันธ์. (2536) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผลของ
การนำนโยบายไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาสำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตร ดุษฎีบัณฑิต, สาขาการบริหารการพัฒนา,
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ปรัชญา เวสารัชช์. (2521) องค์การกับลูกค้า. วารสารสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ.

ปรัชญา เวสารัชช์. (2523) องค์การกับลูกค้า กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุภชัย ยาวะประภาส. (2540) นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์.

อมร รัชกาลีสต์. (2546) จริยธรรมในวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.